Bílá velryba v Horáckém divadle Jihlava: Když velký příběh vyprávějí ženy

Datum	16.10.2026
Subjekt	Kraj Vysočina
Autor	Tereza Vejmělková
Kontakt	Kontakt <address>Kraj Vysočina Žižkova 1882/57 586 01 Jihlava IČO: 70890749 E-mail: posta@kr-vysocina.cz tel.: +420 564 602 111 ID datové schránky: ksab3eu</address> Telefonní seznam Podrobný kontakt
Region	Česká republika - Kraj Vysočina
Kategorie	Kultura, Kraje

Horácké divadlo Jihlava uvede jedno ze stěžejních děl světové literatury – divadelní adaptaci románu Hermana Melvilla. Jak odvyprávět román, který se vedle příběhu o lovu bílé velryby pokouší obsáhnout celý svět? Právě to je jedna z otázek, kterou si inscenační tým Bílé velryby klade. Premiéra se uskuteční 17. října 2026.

Samotný příběh netřeba představovat. Mladý námořník Izmael se nechává najmout na velrybářskou loď, které velí kapitán Achab. Kapitán Achab ale neplánuje běžnou výpravu. Sleduje jediný cíl: ulovit bílou velrybu zvanou Moby Dick. Pomstít se tomu, kdo ho kdysi připravil o nohu. Přestože posádka dostane několik znamení, aby stíhání bílé velryby vzdala, protože jim jde o život, Achab neustupuje a žene loď dál. Může ze střetu s bílou velrybou někdo vyjít živý?

Tento příběh však v Melvillově románu tvoří jen jednu z mnoha vrstev. Bílá velryba zahrnuje filosofující úvahy, encyklopedii mořských živočichů, pasáže o velrybářství, zpracovávání velryb nebo momenty o podstatě vyprávění. Režisér Ondřej Štefaňák se na rozdíl od řady jiných divadelních a filmových adaptací Bílé velryby rozhodl vyjít z románu jako celku a zároveň mu dát přímočaré a současné vyznění.

A zatímco Melvillův román vypráví mladík Izmael a námořnická posádka lodi Pequod je pochopitelně čistě mužská, inscenace perspektivu obrací. Izmaela, celou posádku, jejich zážitky z plavby, nelítostný lov velryb i Achabovu neodvratnou pomstychtivost ztvárňuje pětice hereček. Právě ony se musí porovnat s mužským světem nebezpečí, dřiny a krutosti. Pětice herců je pak v duchu ukázkového mansplainingu doplňuje o patřičný kontext. Ženy jsou ty, kdo velrybářskou výpravu prožily. Vysvětlit, co zažily a jak se „správně velrybaří“, ovšem musí muži.

„Zkoušení s režisérem Ondřejem Štefaňákem je pro každého z nás ohromně občerstvující. Ondra si dopřává čas k otevřenému hledání divadelního vyjádření jednotlivých situací. Každý může být součástí tohoto procesu a každý se tak v jistém smyslu stává spoluautorem – čímž vůbec nechci snižovat jeho podíl jako režiséra,“ říká dramaturgyně inscenace Markéta Špetíková. „Těším se, jak budou obrácenou mužsko-ženskou perspektivu vnímat diváci a jak nově jim Bílou velrybu otevře.“

- Převzatá tisková zpráva, HDJ, více informací: Ruth Denčevová, e-mail: dencevova@hdj.cz, tel.: 734 537 370
- Foto: Igor Stančík pro HDJ

https://www.kr-vysocina.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=4140152&id_org=450008